

EPISTULA LEONINA

LXXXI

PERIODICUM LATINĒ SCRIPTUM,
 QUOD ĒDITUR
 E DOMO EDITORIĀ INTERRETIALI
 CUI NOMEN EST
LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

N.B.! EPISTULAS LEONINAS ACCIPIS **GRATIS** ET **SINE ULLĀ OBLIGATIONE**. NAM LEO LATINUS PUTAT HOMINIBUS LATINAM LINGUAM DISCENTIBUS AUT DOCENTIBUS CORDI ESSE VERBA LATINA. **SI TAMEN TALES EPISTULAS ACCIPERE NON VIS, RESCRIBE HOC NOBIS: TUM STATIM NOMEN TUUM EX INDICE ACCEPTORUM TOLLEMUS.**

HŌC TEMPORE DUO FERĒ MILIA HOMINUM LATINĒ DOCTORUM ACCIPIUNT EPISTULAS LEONINAS ELECTRONICĒ MISSAS. EPISTULAS LEONINAS I-LXXX INVENIES IN INTERRETI SUB HAC INSCRIPTIONE, QUAE SEQUITUR:

<http://ephemeris.alcuinus.net/leonina/>

MAXIMĒ ID CURAMUS, UT COPIAM VERBORUM LATINORUM CONVENIENTER AUGEAMUS ET TEXTŪS MODERNOS CUIUSVIS ARGUMENTI QUAM OPTIMĒ IN LATINUM SERMONEM CONVERTAMUS.

ROGATUR, UT MANUSCRIPTA MITTANTUR VIĀ ELECTRONICĀ. MENDA SIVE GRAMMATICA SIVE METRICA, QUOAD FIERI POTEST, TACITĒ TOLLUNTUR.

EN HABES EPISTULAM LEONINAM
OCTOGESIMAM PRIMAM (81) !

ARGUMENTA

1. **Mythi Graeci: De Pelope** 4-6
2. **Fabellae Grimmianae: De Nidario** (*Fundevogel*) 7-10
3. **Fabula criminalis: Felicitas** 12-24
4. **Vocabula vestiaria (III)** 25-32

**LEO LATINUS OMNIBUS HOMINIBUS LATINITATEM AMANTIBUS
SAL.PLUR.DIC. S.V.B.E.E.V.**

Cara Lectrix, Care Lector,

valdê gaudeo, quod mihi licet Tibi offerre Epistulam Leoninam octogesimam primam.

Aestate finitâ in multis regionibus, velut in Bavariâ et Badeniâ-Virtembergâ, longae feriae scholares nunc ad finem vergunt. Utinam et corpore et animâ quam optimê recreatus sis et ad labores autumnales hiemalesque exanclandos paratissimus.

Hac in Epistulâ Leoninâ invenies tres fabulas in Latinum conversas indicibusque vocabulorum instructas. Has versiones Latinas Tibi fore et usui et fructui bene sperat auctor et editor.

Tu autem pancraticê vale et perge mihi favere!

Medullitus Te salutat

Nicolaus Groß

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

LEO LATINUS

Senden ex oppidulo Bavariae Suebicae, d. Iovis, 11. m. Sept. a. 2014

ODERINT DUM METUANT

CALIGULA

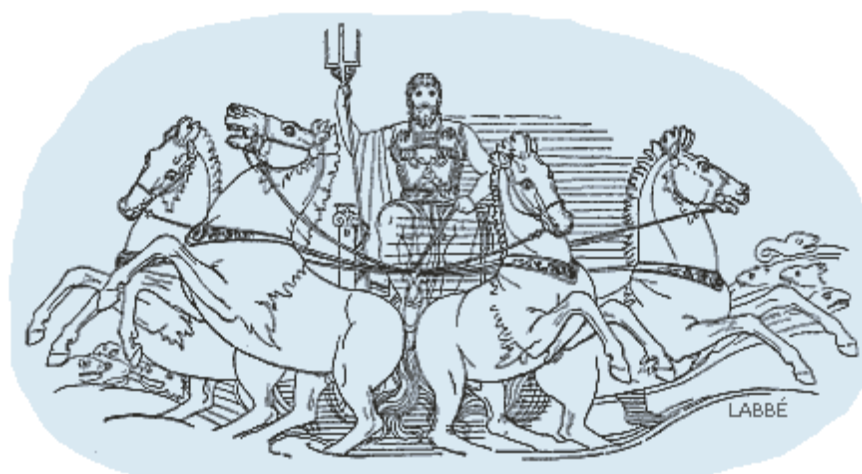
(12-41 p.Chr.n.)

SUETONIUS Gaius 30,1 Non temere in quemquam nisi crebris et minutis ictibus animadverti passus est, perpetuo notoque iam praecepto: "Ita feri ut se mori sentiat." Punito per errorem nominis alio quam quem destinaverat, ipsum quoque paria meruisse dixit. Tragicum illud subinde iactabat: *Oderint, dum metuant.*

MYTHI CLASSICAE ANTIQUITATIS PULCHERRIMI

a *Gustavo Schwab* theodisce scripti, a *Nicolao Groß* Latine redditi

XXXV. De Pelope

Tantalus quam graviter in deos peccaverat, tam piê illos colebat Pelops Tantalii filius. Qui patre in Tartarum coniecto et bello contra regem Troianum propinquum gesto e regno suo phrygio fugatus in Graeciam emigravit. Hic iuvenis, cum mentum eius esset lanugine demum obscurâ, iam in amorem cecidit puellae, quam vellet in matrimonium ducere. Ea fuit Oenomai régis Elidis filia pulchra, nomine Hippodamia. Eadem erat praemium certaminis difficilis superato. Nam ab oraculo patri puellae praedictum erat eum, si filia nupserit, moriturum esse. Itaque rex territus sumis viribus studebat ab illâ removere procos, id est nuptiarum petitores. Imperavit, ut ubique terrarum enuntiaretur eum virum accepturum esse in matrimonium ducendam, qui se ipsum superavisset curriculo equorum. At eum, qui a se, rège, superato esset, vitam suam esse amissurum. Pater statuit, ut curriculum fieret Pisâ ex urbe usque ad aram Neptuni in freto Corinthio sitam; de tempore autem proficiscendi Oenomaus praescripuit, ut ipse primo lentê lovi immolaret arietem, dum procos quadrigis praeveheretur, utque ipse finitis demum sacris curriculum incoharet et hastâ manui impositâ in curru stans, quem Myrtilus auriga gubernaret, procos persequeretur. Si sibi contigisset, ut currum praevectum assequeretur, sibi ius fore procos hastâ transfigendi. His auditis multi illi proci, qui Hippodamiam pulchritudinis causâ petebant ducendam, animis erant bonis. Nam regem Oenomaum putabant esse senem debilem, qui, cum sciret se non posse aemulari

iuvenes, de industriâ sibi iunioribus concedere spatium tam longum praecipendum, ut postea, si – quod factum iri verisimile esse – superatus esset, honestius rationem redderet liberalitate suâ. Itaque unus iuvenis post alterum Elidem veniebat, regem adibat, filiam eius petebat ducendam. Oenomaus autem procos semper recipiebat hospitaliter, iisdem dabat pulchras quadrigas vehendas, ipse abibat arietem Iovi immolatum, sine ullâ festinatione. Deinde demum levem currum ascendit, cui Phylla atque Harpinna equae eius erant adiunctae, quae ipso Boreâ erant celeriores. Quibus equis auriga semper diu ante curriculum extremum assequebatur procos; qui improvise régis crudelis hastâ transfodiebantur. Hôc modo Oenomaus iam plus duodecim procos occiderat, nam equis suis celeribus semper illos assequebatur.

Nunc Pelops iter ad amatam faciens navem appulerat ad paeninsulam, quam postea homines nomine eius erant vocaturi. Mox audivit, quid in Elide fieret de prociis. Tum nocte ad lîtus maris adiit et invocavit deum sui tutorem, potentem Neptunum, qui fuscinam vibrans ad pedes eius ex maris fluctibus strepentibus ascendit. »O deus potens«, Pelops inquit, »si tibi ipsi grata sunt dona Veneris, hastam Oenomai aeneam averte a me, curru celerrimo mitte me in Elidem, et fac, ut victoriam pariam. Nam iste cum iam tredecim viros amantes in exitium praecipitaverit, adhuc nuptias filiae differre non desinit. Magnum periculum non superatur a viro imbelli. Equidem firmo animo statui, ut hoc periculum subirem. Is, qui sic quoque aliquando moriturus est, quid omnis decoris expers in tenebris exspectet senectutem ignobilem? Itaque volo pugnam audere: Tu autem da mihi, ut optatum meum expleatur!«

Has preces fecit Pelops, nec frustra Neptunum obsecravit. Nam iterum fluctibus maris strepentibus aureus currus fulgentissimus, cui adiuncti erant quattuor equi alati sagittâ celeriores, ex undis ascendit. In hunc currum Pelops insiluit divinosque equos ad libitum regens ventum aemulans in Elidem volavit. Oenomaus eum venientem cum conspiceret, territus est; nam primo conspectu quadrigas Neptuni divinas cognovit. Tamen non recusavit, quin advena particeps fieret certaminis secundum condiciones solitas; confisus enim est vi equarum sui ipsius mirabili, quae vento erant celeriores. Pelops, cum equi sui itinere per paeninsulam facto requievissent, iisdem curriculum intravit. Iam erat metam tactus, cum rex, qui sacra arietis ut solebat perfecerat, subito equis suis velocissimis Pelopi appropinquavit iam hastam vibrans, ut procum audacem transfigeret mortiferê. Tum Neptunus Pelopis tutor decrevit, ut currus regius rotis laxatis collaberetur. Oenomaus humum depulsus animam efflavit.

Eodem momento temporis Pelops quadrigis suis metam assecutus est. Reversus conspexit palatium regis ardere; quod fulminis ictu inflammatum funditus absumptum est, ut eius nihil iam restaret nisi columna. Pelops autem equis suis alatis properavit ad domum ardentem sponsam ex flammis erepturus.

**MYTHUM PELOPIS
A GUSTAVO SCHWAB NARRATUM
IN LATINUM CONVERTIT**

NICOLAUS GROSS

LEO LATINUS
<http://www.leolatinus.com/>

FABELLAE GRIMMIANAE

51. De Nidario¹

Ecce Nidarius (*Fundevoegel*). Pinxit *Ferdinand Fellner* (1799–1859)

¹ orig. **Fundevoegel**, cfr <http://www.grimmstories.com/language.php?grimm=051&l=de&r=it>, ubi versiones huius fabellae variarum linguarum praebentur. angl. bird-foundling, fr. déniché, ital. ucceltrovato, hisp. piñoncito, lusitan. ave-achado. +**nīdārius**, -ii m. Hoc verbum mediaevale spectat ad pullos avium rapacium, qui in nido capti cicurantur: <http://de.academic.ru/dic.nsf/grammatisch/34107/Nestling> *Johann Christoph Adelung, Grammatisch-Kritisches Wörterbuch der hochdeutschen Mundart. Elektronische Volltext- und Faksimile-Edition nach der Ausgabe letzter Hand Leipzig 1793–1801*: „**Nestling**, des -es, plur. die -e, bey den Jägern, ein junger Raubvogel, so lange er noch nicht fliegen kann, sondern sich im Neste aufhält. Auch ein **Raubvogel, welcher im Neste gefangen und zahm gemacht worden**; im mittlern **Lat. Nidarius**, Nidasius, Franz Niais.“ cfr supra nomen ipsius *Fundevoegel* Francogallicum: »**déniché**«, i.e. „de nido (captus)“ !

Aliquando fuit saltuarius, qui venaturus silvam intrans audivit vagitum. Vox autem ei visa est êdi a parvulo. Vagitum persecutus tandem vênit ad arborem altam, in qua summâ sedebat parvulus. Nam mater cum parvulo sub arbore obdormiverat, et avis rapax parvulum in matris gremio cubantem conspicata advolaverat eumque rostro correptum arbori altae imposuerat.

Saltuarius autem arbore ascensâ parvuloque delato cogitavit: »Hunc parvulum mecum domum auferam et unâ cum meâ Lenulâ educabo.« Ergo illo domum allato duo parvuli unâ adoleverunt. Is autem, quia in nido avis erat inventus, appellatus est *Nidarius*. Iidem parvuli tam vehementer inter se diligebant, ut unus alterum nisi videbat, contristaretur.

Saltuario autem fuit quaedam coqua vetula, quae aliquo vespere duabus situlis sumptis coepit aquam apportare nec iit semel foras ad puteum, sed saepius. Lenula hôt animadverso: »Heus Susanna vetula« inquit, »quid tantum aquae apportas?« »Si nemini hoc dicere volueris, tibi dicam.« Tum cum Lenula negaret se hoc ulli homini dicturam esse, coqua: »Cras mâne«, inquit, »si saltuarius venatum profectus erit, hanc aquam fervefaciam, et si in aheno efferbuerit, Nidarium iniciam et coquam.«

Postridie mâne saltuarius surrexit et profectus est venatum, et îdem cum abiisset, parvuli adhuc in lecto iacebant. Tum Lenula Nidario dixit: »Nisi me reliqueris, ego te quoque non relinquam«; Nidarius autem dixit: »Nec nunc nec umquam.« Tum Lenula: »Velim« inquit, »haec tibi dicere: Susanna vetula heri vespere permultas situlas aquae in domum apportavit; tum ex illâ quaesivi, quare id faceret, illa autem dixit, si nemini hoc dicere voluissem, se mihi dicturam esse; cum ego dixissem me hoc certê nulli homini dicturum esse, illa dixit cras mâne, si pater abiisset venatum, se velle ahenum aquae plenum fervefacere teque iniecturam et cocturam esse. At nunc nos celeriter surgamus, nos induamus, unâ abeamus.«

Ergo ambo parvuli surrexerunt, celeriter se induerunt, abierunt. Aqua autem in aheno cum fervefacta esset, coqua cubiculum intravit, ut Nidarium secum auferret iniciendum. At intrans cum lectos aspiceret,

¹ *fruticulus, -i m. deminutivum verbi, q.e. frutex, -icis m. cfr John Ray, *Historia plantarum* (a.1693), lib.XXVI, p.1489.

² fungus, -i m. est etiam verbum increpatorium: cfr PLAUT.*Bacchides* 1086-89: NICOBVLVS Quicumque ubi ubi sunt, qui fuerunt quique futuri sunt posthac/ stulti, stolidi, fatui, **fungi**, bardi, blenni, buccones./ solus ego omnis longe antideo/ stultitia et moribus indoctis.

ambo infantuli afuerunt; tum pavescens secum locuta est: »Quidnam dicam, si saltuarius domum venerit et viderit parvulos abesse? Oportet aliquis nostrum sine morâ eos sequatur, ut recipiat.«

Tum coqua tres servos misit, qui currerent, ut parvulos reciperent. Parvuli autem ante silvam sedentes cum ex longinquo tres servos illos viderent accurrentes, Lenula Nidario dixit: »Nisi me reliqueris, ego te quoque non relinquam«; Nidarius autem dixit: »Nec nunc nec umquam.« Tum Lenula: »Tu fi frutex rosae, ego fiam rosula frutici insita.« Tribus autem servis ad silvam advenientibus nihil ibi fuit nisi frutex rosae et rosula ei insita, sed parvuli fuerunt nusquam. Deinde servi dixerunt: »Hîc nihil restat faciendum,« et domum abierunt et coquae dixerunt se nihil in mundo vidisse nisi fruticulum¹ rosae et rosulam ei insitam. Tum coqua vetula indignata: »Vos fungi²,« inquit »oportuit vos fruticulum rosae dissecare et rosulam decerpere et vobiscum domum auferre, facite haec quam citissimê.« Itaque iterum illis abeundum et quaerendum fuit. Parvuli autem cum ex longinquo illos viderent accurrentes, Lenula Nidario dixit: »Nisi me reliqueris, ego te quoque non relinquam«; Nidarius autem dixit: »Nec nunc nec umquam.« Tum Lenula dixit: »Fi nunc ecclesia et ego fiam corona ei insita.« Tribus autem servis illuc venientibus ibi nihil adfuit nisi ecclesia et corona ei insita. Itaque iidem inter se collocuti sunt: »Quid hîc faciamus? Domum redeamus.« Cum domum revenissent, coqua ex iis quaesivit, num quid invenissent, illi autem dixerunt se nihil invenisse nisi ecclesiam, cui inesset corona. »Eheu vos stupidissimos«, coqua inquit indignata, »cur ecclesiam non diffregistis coronamque domum vobiscum attulistis?«

Nunc coqua vetula ipsa profecta et cum tribus servis parvulos persecuta est. At parvuli tres servos e longinquo venientes necnon coquam titubanter illos sequentem cum conspexissent, Lenula dixit: »O Nidari, nisi me reliqueris, ego te quoque non relinquam«; Nidarius autem dixit: »Nec nunc nec umquam.« Tum Lenula: »Tu fi piscina, ego fiam anas ei innatans.«

Coqua autem adveniens cum piscinam videret, semet ipsam superposuit, ut potando illam vacuefaceret. At deinde quaedam anas celeriter adnatavit, rostro caput corripuit, vetulam in aquam traxit; tum malefica vetula aquis submersa est. Denique parvuli unâ domum ierunt ex animis gaudentes: nisi mortui sunt, adhuc vivunt.

FABELLAM GRIMMIANAM
C.T. »Fundevoget«

IN LATINUM CONVERTIT

NICOLAUS GROSS

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

DE RAPTORE HOTZENPLOTZIO

Fabula Casparuli
quam theodiscê narravit

Otfried Preußler

in Latinum convertit

Nikolaus Groß

Editio prima
in domo editoria, quae appellatur

LEO LATINUS

Hic liber habet 136 (centum triginta sex) paginas. Versioni fabulae completae adiunctum est glossarium abundantissimum, quod continet 24 (viginti quattuor) paginas. Liber constat 25 € (viginti quinque euronibus) et directê per epistulam electronicam mandari potest a domo editoriâ, quae appellatur LEO LATINUS: SPQR@LEOLATINUS.COM

FELICITAS

Fabula criminalis, quam scripsit *Ferdinand von Schirach*,
Latinè reddidit *Nikolaus Groß*

Ferdinand von Schirach (a.2009)

Defensor poenalis et auctor fabularum criminalium
cfr Epistula Leonina 53, p.7-17; 54, p.4-10; 55, p.4-15; 78, p.18-27.

Vir, qui puellam adierat, ex viginti quinque annis in re publicâ versabatur. Îdem vestimenta exuens narravit, quomodo serviens cursum honorem fecisset. Se toechocollemata agglutinasse, se in cauponularum conclavibus posticis orationes habuisse, se exauxisse districtum suffragatorium, se deputatum in tertio indicis loco superasse periodum suffragia ferendi tertiam. Vir dixit sibi esse multos amicos necnon se praepositum esse commissioni inquisitoriae. Scilicet non maioris quidem momenti esse hanc commissionem, sed se esse ei praepositum. Vir ante puellam stabat interioribus tantum vestimentis indutus. Irina ignoravit, quid esset commissio inquisitoria.

Viro crasso conclave visum est nimis angustum. Qui sudabat. Sibi hodie rem faciendam esse tempore matutino, nam horâ decimâ sibi fore sessionem participandam. Puella dixerat hoc sibi non esse difficile. Lëctus aspectu erat puro, puella erat bella. Quae non maior natu erat viginti annis, mammis formosis, longitudine minimum unius metri septuaginta quinque centimetrorum. Sicut pleraeque puellae ex Europâ orientali oriundae nimis fucata erat. Sed viro crasso hoc placuit. Qui 70 euronibus e portafolio exemptis in lëcto consedit. Vir vestimenta sua diligenter sellae imposuerat, valdê curavit, plica bracarum ne quid detrimenti caperet. Puella exuit eius subligar. Puella rugam viri adiposam cum sustulisset, îdem nihil vidit nisi puellae capillos et scivit necesse fore, ut illa per longum tempus ore allaboraret, usque dum ipse expatret. Vir autem »Sic quidem illa victum sibi parat« cogitans in lëcto

recubuit. At ultimo omnium vir crassus sensit pectus suum quodam ictu percuti; voluit quidem manûs tollere et puellae dicere, ut desineret, sed nihil iam potuit nisi grunnivit.

Irina cum putaret illum grunnire, ut indicaret rem sibi placere, perrexit per nonnullas minutas, usque dum animadvertit virum remanere mutum. Sursum conspexit. Vir caput semoverat, saliva in pulvinum destillaverat, oculi eius ad lacunar erant detorsi. Puella virum acclamavit, et cum is maneret immotus, ex coquinâ attulit hyalum aquae, quem in eius faciem infudit. At vir nullo modo motus est. Qui impiliis tantum indutus erat. Qui erat mortuus.

....

Irina ex sesquialtero anno Berolini vixit. Quae maluisset manere in patriâ suâ, in qua frequentasset nepiagogium scholamque et in qua amici familiaque sua habitassent et cuius sermo sibi esset familiarissimus. Irina ibi fuerat vestifica, ei fuerat bellum habitaculum, ubi omnia fuerant: supellectiles, libri, disci compacti, plantae, volumina photographematum collectanea necnon catta quaedam nigro-alba, quae puellae se associaverat. Irina exspectaverat vitam sibi fore iucundam atque multiplicem et gavisâ erat de tali vitâ degendâ. Irina praedisposuerat vestimenta muliebria, nonnulla iam consuerat, duo iam vendiderat. Eius adumbrationes fuerant leves et pellucidae. Puella somniaverat se iuxta viam principalem condituram esse tabernulam.

At in patriâ puellae factum erat bellum.

Aliquo die septimanae finali Irina unâ cum fratre in rus vecta erat. Ei, cum praedium parentium suscepisset, militiae vacatio concessa erat. Soror ei persuaserat, ut secum iret ad parvum lacum, qui situs erat prope praedium. Sole postmeridiano splendente sederant in ponticulo iuxta naviculas sito, Irina fratri fasciculum novis adumbrationibus plenum monstrans de consiliis suis narraverat. Frater gaudens umeros sororis amplexus erat.

Cum revenissent, in praedio milites constiterant. Qui fratrem sclopetis necaverant, Irinam constupraverant. Hoc ordine. Quattuor milites haec fecerant. Unus puellae incumbens in eius faciem spuerat. Qui Irinam appellaverat scortum eiusque oculos pulsaverat. Deinde ea non iam se defenderat. Militibus abeuntibus Irina remanserat in mensâ culinari prostrata. Quae se manteli involverat oculosque clauserat. Speraverat eos nunc clausos fore in aeternum.

Postridie mâne Irina redierat ad lacum. Cogitaverat facile fieri, ut aliquis aquis se submergeret ipse, sed haec res ei non contigerat. Cum ad aquae superficiem reveniret, ôs raptim aperuerat; quo factum erat, ut pulmones oxygenio complerentur. Puella in aquâ steterat nuda, nihil viderat nisi arbores riparias, signum monitorium, caelum. Deinde ea coeperat clamare. Clamaverat, dum lassaretur, clamaverat contra mortem et solitudinem et dolorem. Ea sciverat se vitâ superaturam esse, sed sciverat quoque istanc terram non iam esse patriam suam.

Septimanâ post fratrem sepeliverant. Sepulchrum eius fuerat simplex, cruce lignâ instructum. Parochus aliquid dixit de culpâ deque ratione ignoscendi, cum burgimagister oculis torpidis pavementum aspectaret et manûs in pugnos comprimeret. Irina clavem praedii proximis vicinis dederat, iisdem donaverat pecora pauca reliqua et omnia, quae fuerant in domo. Deinde vidulo parvo peraque manuali sumptis laophoro vecta erat in urbem principalem. Se non converterat. Librum adumbrationum reliquerat.

In viis et in cauponis quaesiverant, ubi essent hominum subintroductores, a quibus in Germaniam ducerentur. Intercessor callidus fuerat, puellae totam pecuniam abstulerat, quam habuerat. Qui sciverat Irinam securitatem quaerere et pro ea pecuniam soluturam esse – multi homines tales fuerant qualis fuerat Irina, ex iisdem lucrum capi potuerat bonum.

Irina et alii laophoro parvo in occidentem vecti erant. Post duos dies, cum laophorum constitisset in aliquâ collucatione, escenderant, per tenebras cucurrerant. Vir, qui eos trans rivos et per paludem duxerat, pauca locutus erat, et cum essent defatigati, dixerat se nunc esse in Germaniâ. Alio laophoro Berolinum transportati erant. Quod vehiculum aliquo loco, in margine viae statum erat, tempestas fuerat frigida et nebulosa, Irina fuerat fatigata, sed crediderat se nunc esse in tuto.

Mensibus sequentibus puella alias mulieres virosque patriae suae cognoverat. Qui ei explicaverant Berolinum et magistratûs et lêges. Irina eguit pecuniâ. Secundum lêges ei non licuit laborare, ne esse quidem in Germaniâ ei licuit. Prioribus septimanis mulieres Irinam adiuverant. Eadem steterat iuxta Viam Ducis Electoris, didicerat pretia pro coitu orali et vaginali postulanda. Corpus proprium Irinae factum erat alienum, quo utebatur nunc tamquam instrumento fabrili, Irina voluit pervivere, etiamsi nescivit, quem ad finem. Non iam sensit se ipsam.

Ille omni die sedebat in crepidine viariâ. Ea illum videbat, cum autocineta virorum inscendebat, et illum videbat, cum mâne domum ibat. Ille poculum plasticum ante se posuerat, cui homines interdum pecuniam iniciebant. Ea assuescebat ad aspectum illius, ille semper aderat. Ille coepit ei arridere – post nonnullas septimanas ea coepit renidere.

Hieme ingruente Irina illi attulit opertorium redivivum in tabernâ emptum. Ille gavisus est. »Vocor Carolus«, dixit canemque suum sivit in opertorio considerare. Quem involvit, post aures manu permulsit, cum ipse insideret nonnullis ephemeridibus. Carolus bracas gessit tenues, ipse frixit, sed canem calefecit. Tum Irinae pedes contremuerunt, celeriter abiit. Deinde ea post angulum proximum consedit in scamno, genibus attractis caput imposuit. Irina nunc habuit undeviginti annos. Inde ex illo tempore postmeridiano, quo fuerat in patriâ suâ, primum lacrimavit.

Cum Caroli canis autocineto esset obtritus, Irina stabat in alterâ viae parte. Carolus trans viam cursitans Irinae visus est quadamtenus retardatus, ante autocinetum in genua procubuit. Canem sustulit. Autoraedarius post Carolum clamavit, sed is cane bracchiis imposito per mediam viam iit. Se non convertit. Irina eum currens secuta est, intellexit, quare ille doleret, et subito scivit, se cum illo sortem communicare. Unâ canem in viridario urbano sepeliverunt, Irinâ Caroli manum tenente.

Sic omnia erant incohata. Aliquando statuerunt, ut conarentur unâ vivere. Irina ex hospitio suo sordido emigravit, invenerunt habitaculum unius conclavis, emerunt machinam lavatoriam et televisorium et paulatim et gradatim omnia cetera. Hoc fuit Caroli habitaculum primum. Qui sedecim annos natus e domo parentium se apocularat, ex illo tempore vixerat habitaculi expers. Irina eius capillos resecurit, bracas ei êmit, camisias t-formes, thoraces laneos, duo paria calceorum. Carolus operulas accepit suscipiendas, chartas commendaticias distribuebat et vespere in aliquâ cauponâ cauponem adiuvabat.

Nunc viri petebant Irinae habitaculum, puellae non iam necesse erat iuxta viam prostare. Irina et Carolus cum mâne sôli unâ erant, Irina lintea lectuaria ex armario eximebat et ambo decumbebant et inter se detinebant. Unus alteri incumbebat, erant nudi, quieti, immoti, unus alterius spiritum audiebat mundumque excludebat. De rebus praeteritis numquam locuti sunt.

.....

Nunc Irina timuit crassum virum mortuum, et timuit, ne coniceretur in custodiam expulsoriam. Se ituram esse ad amicam ibidemque Carolum expectaturam. Perulâ sumptâ properê per scalas decurrit. Oblîta est telephorum mobile in coquinâ relictum.

Carolus autem, ut omni mâne, birotâ curru remulcato instructâ vectus erat in aream commercialem, sed hodie vir, qui operulas distribuebat, nullam habuit Carolo dandam. Carolus spatio semihorae domum revertit. Anabathro sursum vectus est. Ei visum est audire sonum Irinae calceis per scalas descendentes. Cum Carolus ianuam habitaculi recluderet, illa e domo exiit et ad stationem laophori profecta est.

Carolus autem in unâ ex duabus sellis ligneis sedens spectabat oculis torpidis in crassum virum mortuum eiusque subuculam candidam. In pavimento iacebant paniculi, quos secum attulerat. Cum aestas esset, conclave erat calidum.

Carolus conatus est animum colligere. Irinam in custodiam coniectum iri, et deinde ei redeundum fore in patriam suam. Fortasse eam mulcatam esse a viro crasso, illam nihil facere sine causâ. Carolus cogitavit de die illo, quo tramine ferriviae unâ rus vecti erant, aestu aestatis fervidissimo in prato iacuerant, et Irina aspectu fuerat puellulae. Se illo die fuisse felicem. Nunc credidit sibi esse gratiam referendam. Necnon Carolus cogitavit de cane suo. Interdum ibat ad locum illum in viridario situm, ut videret, num quid mutatum esset.

Semihorâ post Carolus intellexit consilium a se excogitatum non fuisse bonum. Îdem excepto subligari nudus fuit. In pyelo sudor eius cum sanguine permiscebatur. Super viri caput induxerat cucullum plasticum, ne eum aspectaret. Primo rem falso fecerat conans ôs dissecare. Deinde in mentem ei vênit, quomodo gallinula dissecaretur, et brachium ex umero viri crassi torsit. Res nunc facilius facta est, nihil dissecandum erat praeter musculos fibrasque. Aliquando brachium positum erat in flavis lamnis pavimenti fictilibus, artus manualis adhuc erat instructa horologio. Carolus se convertit ad pelvim familiaricam, iterum vomuit. Aquam sivit defluere in malluvium, faciem immersit, ôs eluit. Aqua erat tam frigida, ut dentes dolerent. Carolus oculis torpidis speculum inspiciens nescivit, utrum staret ante an post speculum. Necesse esse virum ante se positum moveri, ut Carolus ipse se movere posset. Aqua super marginem malluvii abundans decidit in pedes Caroli, ut resipisceret. In pavimento genibus flexis serram sumpsit.

Tribus horis post Carolus omnia membra viri absciderat. In tabernâ victualium êmit cucullos purgamentorum nigros. Arcaria eum aspexit

stupefacta. Carolus conatus est non deliberare, quid faceret de capite mortui – frustra hoc conatus est. Cogitavit: »Si caput collo adhaeserit, fieri non poterit, ut virum collocarem in curru remulcato...Omnino non possum rem perficere.« Tabernâ relictâ vidit duas mulieres domesticas, tramen urbanum praetervehens, puerum mâlum trans viam pede propellens. Carolus irâ incensus, cum praeteribat chiramaxium infantile, magnâ voce dixit: »Equidem non sum homicida!«. Mater se ad eum convertit.

Animum raptim collegit. Manubrium serrae alopecurinae compositum erat e duabus partibus dimidiis; cum altera pars absoluta esset, Carolus parum attentus digitum suum insecuit. Vagivit more puerili, sub eius naribus pustulae exortae sunt, serrabat oculis conclusis. Vagiebat et serrabat et vagiebat et serrabat. Carolus caput viri crassi tenuit bracchio suppositum, sed cucullus plasticus cum factus esset lubricus, caput iterum iterumque elabebatur. Capite tandem amputato Carolus miratus est idem quam ponderosum esse. Carolo, cui caput visum est tanti pendere quanti saccus carbonum craticularium, miratus est, quod sibi in mentem inciderant carbones craticulares. Carolus enim numquam carnem in craticulâ assaverat.

Iuvenis cucullo maximo ad anabathrum tracto ianuam automaticam impedivit. Deinde attulit cucullos reliquos. Cuculli purgamentarii non sunt discissi, ad truncum cadaveris involvendum usus erat cucullis duplicibus. Currum remulcatum traxit in andronem domesticum nemine observante. Fuerunt quattuor cuculli purgamentorum nigri. Bracchia a Carolo fuerant saccoperio dorsuali infercienda, nam currus remulcatus erat plenus, ei si bracchia imposuisset, excidissent.

Carolus camisiam induerat recentem. Ad viridarium urbanum assequendum Carolus eguit viginti minutis. Carolus cogitavit de capite, de capillis tenuibus, de bracchiis. Sensit dorsum suum imprimi digitis viri crassi. Qui erant umidi. Rapidê de birotâ descendit, sacciperium dorsuale deripuit. Deinde delapsus est in caespitem. Expectavit homines ad se cursuros et clamaturos esse, sed hoc non est factum. Omnino nihil factum est.

Carolus humi iacebat, in caelum spectabat, expectabat.

Iuvenis totum virum crassum infodit in viridario urbano. Manubrio palae diffracto Carolus genua flexit, laminam palae manibus tenuit. Omnia infersit foveae, quae paucis tantum metris remota erat a cane mortuo. Quae cum parum profunda esset, cucullos purgamentarios calcando compressit. Caroli camisiam recens erat sordida, digiti erant nigri et

sanguine obliti, cutis pruriebat. Palae partes reliquas Carolus iniecit situlae purgamentariae. Deinde per horam ferê sedit in scamno viridarii. Carolus aspectabat studentes, qui ludebant discis Frisbianis.

.....

Irina cum ex habitaculo amicae reverteretur, vidit læctum esse vacuum. lacca bracaeque plicatae viri crassi adhuc pendebant ex sellâ, cui erant superpositae. Puella balneo inspecto ôs suum pepulit, ne clamaret. Irina statim intellexit Carolum conatum esse se ipsam servare. Astyphylaces illum inventuros esse. Putaturos esse virum crassum ab illo interfectum esse. Irina cogitavit Germanos omnis homicidii auctorem invenire, hoc quidem monstrari in televisorio. In iaccâ viri crassi sine pausâ tintinnabat telephorum mobile. Periculum esse in morâ.

Irina in coquinam iit et astyphylaces arcessivit. Iidem autem vix intellexerunt, quid illa diceret. Cum venissent, balneum inspexerunt et Irinam comprehenderunt. Ex eâ quaesiverunt, ubi esset cadaver, sed Irina nescivit respondere. Ea iterum iterumque dicebat virum crassum mortuum esse »normaliter«, illum habuisse »cor mortuum«. Scilicet magistratûs ei non credidisse. Cum Irina manicis ferreis vincta e domo duceretur, Carolus praeteriit. Irina eum aspectans caput concussit. Carolus cum non intellegeret, a birotâ desiluit et ad illam cucurrit. Caespitavit. Astyphylaces eum quoque comprehenderunt. Postea îdem dixit se hoc non flocci fecisse, se sic quoque nescivisse, quid ageret sine Irinâ.

.....

Carolus tacebat. Îdem tacere didicerat neque custodiâ terrebatur. Qui iam saepe in custodiâ fuerat, propter furta effraturasque. In custodiâ nomen meum audiverat meque rogavit, ut susciperem defensionem sui. Sciscitabatur, quidnam fieret de Irinâ, se ipsum nullo modo curabat. Dicebat se nullam pecuniam habere, rogabat ut curarem amicam suam.

Dixi Carolo, si verum declaravisset, se servatum iri, sed difficile erat ei persuadere. Îdem ferê nihil dicebat nisi interrogabat, nonne hoc Irinae noceret. Carolus bracchia mea amplexus tremebat, dicebat se nolle rem falso facere. Eum sedavi pollicitus me inventurum esse patronum, qui Irinam defenderet. Tandem Carolus assensit.

Carolus magistratûs duxit ad foveam illam in viridario urbano sitam et adstetit iisdem crassum virum effodientibus illiusque membra disponentibus. Nec astyphylacibus monstravit locum, ubi canem suum

infoderat. Istud autem errore fecit: illi etiam sceleto canino effosso Carolum aspectaverunt incerti, quid hoc sibi vellet.

Medici forenses invenerunt omnia vulnera post mortem demum illata esse. Cor viri crassi est perquisitum: Dubium non erat, quin îdem mortuus esset infarctu myocardiî. Ergo suspicio homicidii facti est sublata.

Denique omnia crimina sublata sunt praeter corporis mortui comminutionem. Actor publicus cogitavit Carolum accusare, quod quietem hominis mortui temeravisset. Lege dicitur vetitum esse corpus hominis mortuum »indecenter« tractare. Actor publicus dixit valdê indecens esse corpus hominis mortuum serrâ dissecare et infodere.

Actor publicus rectê dixit. At de hac re non actum est. De nullâ re actum est nisi de voluntate hominis inculpati. Carolus nihil voluerat nisi Irinam servare, noluerat corpus mortuum foedare. Quod ego »rem indecentem amore factam« dixi. Proposui similem casum a Foederali Aulâ Iudiciali diiudicatum, quo Carolo ius datum est. Actor publicus superciliis sublatis acta iudicialia conclusit.

Mandatis detentionis sublatis ambo sunt dimissi. Irina patronâ adiuvente asylum petivit, ut sibi liceret Berolini manere. Quae non incidit in custodiam expulsoriam.

.....

Denique Irina iuxta Carolum in lēcto sedit. Altera foricula armarii, cum cardo in habitaculi disquisitione effractus esset, obliquê propendebat. Cetera non erant mutata. Irina Caroli manum tenebat, ambo per fenestram prospiciebant.

»Nunc« Carolus inquit »nobis aliud faciendumst«. Irina annuens cogitavit, quam felices se esse.

FINIS

Haec fabula, cuius titulus originalis est „Glück“, invenitur in libro, quem scripsit Ferdinand von Schirach: „VERBRECHEN – Stories“. Ungekürzte Taschenbuchausgabe. München (Piper Verlag) 2012, p.75-87.

Ecce Carolus et Irina diem natalem celebrantes.

Scaena cinematis, c.t. „Glück“,
quod *Doris Dörrie* a.2012 confecit
secundum argumentum fabulae
Ferdinandi de Schirach.

Personas praecipuas gerunt
Vinzenz Kiefer et
Alba Rohrwacher.

**FABULAM, C.T. »GLÜCK«
A FERDINANDO DE SCHIRACH SRIPTAM
IN LATINUM CONVERTIT
NICOLAUS GROSS**

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

HUIUS FABULAE VOCABULA RARIORA RECENTIORAQUE

allabōrō, -āre cfr HORATIUS, epodae 8,15-20: quid? quod libelli Stoici inter Sericos/ iacere pulvillos amat./ inlitterati num minus nervi rigent/ minusve languet fascinum?/ quod ut superbo provocas ab inguine./ ore *adlaborandum* est tibi. – cfr Gaston Vorberg, Glossarium eroticum, Hanau/ Main 1965, p.24, s.v.:“allaborare ore, sich mit dem Munde bemühen = lambere pudenda, fellare. Horat.Epod.8,20...”

apoculō, se apoculāre - *theod. abhauen; angl. to elope, to skoot, to skedaddle, to bunk; fr. déguerpir, calter, détaler, décaniller, se déballonner; hisp. largarse; ital. telare, sloggiare.*
cfr OLD p.148, s.v. apoculo, -are: “tr. [perh. hybrid: Gk. ἀπό + -CVLVVS] (refl., colloq.) To go away, remove oneself, leave. Apoculamus nos circa gallicinia PETR.62.3; nisi illa discumbit, ego me apoculo 67.3.”

ārea commerciālis – *theod. Gewerbegebiet; angl. commercial area; fr. zone industrielle; hisp. polígono industrial; ital. zona industriale.*

carbōnēs *crāticulārēs – *theod. Grillkohle; angl. charcoal, barbecue coal; fr. charbon de bois; hisp. carbón de parilla; ital. carbone da griglia.*

charta commendātica – *theod. Werbeprospekt; angl. leaflet, prospectus, promotional brochure; fr. prospectus, dépliant publicitaire; hisp. folleto publicitario; ital. opuscolo pubblicitario.*

chīramaxium īfantīle. – *theod. Kinderwagen; angl. pram, baby buggy, baby carriage; fr. landau, poussette; hisp. carriola, coche de bebé, coche de niño; ital. passeggino, carrozzina.*
1. cfr PETRON.28,4 chiramaxio, in quo deliciae eius vehebantur, puer vetulus, lippus, domino Trimalchione deformior. cfr Georges, Ausführliches lateinisch-deutsches Handwörterbuch, tom.I, col.1115, s.v.: “chīramaxium, i, n. (χειρομάξιον), ein kleiner, mit der Hand gezogener Wagen, Handwagen, Petr. 28,4 (rein lat. vehiculum manuale, Cael.Aur.chron.3,6,86).“ – īfantīlis, -e: i.q. ad infantes spectans, pertinens. Cfr ULP.dig.34,2,25 vestis infantilis; EDICT.DIOCL.9,4 formae infantiles.

+collūcātiō, -ōnis f. - *theod. Lichtung; angl. clearing; fr. clairière; hisp. calvero; ital. radura.* cfr Historia Gothorum, Vandalorum et Langobardorum. Ab Hugone Grotio partim versa, partim in ordinem digesta. Amstelodami 1650, p.580, s.v. *Snaida*: “in manuscripto corruptè *Sinaida*. Scissio in sylva, Latine *collucatio*. Glossis via Galli *essartum*, id est exertum vocant.”

cfr OLD p.353, s.v. colluco, -are: “...To prune, thin out (trees). Lucum collucare CATO Agr.139; neque arborem collucare (feriis permittitur) COL.2.21.3; collucare...succisis arboribus locum inplere luce FEST.p.348M.”

commissiō +inquīsītōria – *theod. Untersuchungsausschuss; angl. committee/ commission of inquiry e.m.a.; fr. commission d'enquête; hisp. comisión investigadora; ital. commissione d'inchiesta.*

cucullus pūrgāmentārius – *theod. Mülltüte; angl. bin liner, bin bag, trash bag; fr. sac poubelle; hisp. bolsa de la basura; ital. sacco della spazzatura.*

currus remulcātus – *theod. Anhänger; angl. trailer; fr. remorque; hisp. remolque; ital. rimorchio.*

custōdia +expulsōria – *theod.* Abschiebehaft; *angl.* detention pending deportation, custody prior to deportation; *fr.* maintien administratif; *hisp.* detención previa a la expulsión; *ital.* pena detentiva espulsoria.

discus *Frisbiānus – *Frisbee.*

districtus suffrāgātōrius - *theod.* Wahlkreis; *angl.* election district, electoral district; *fr.* circonscription électorale; *hisp.* distrito electoral; *ital.* circoscrizione elettorale.
[1. NOVELL.42,3. 2.]

expatrō, -āre cfr Gaston Vorberg, *Glossarium eroticum*, Hanau/ Main 1965, p.173: “expatrare = semen emittere, ἐκκρίνειν περὶ συνουσίας.” – CATULL.29,16 eone nomine, imperator unice,/ fuisti in ultima occidentis insula,/ ut ista vestra diffututa mentula/ ducenties comesset aut trecenties?/ quid est alid sinistra liberalitas?/ parum *expatrat* an parum elluatus est?. GLOSS. ‘expatro, ἐκκρίνω ἐπὶ συνουσίας’. – cfr patrō, -āre ANTHOL.LAT.358,5; PORPHYR.Hor.sat.1,5,84 deinde per somnium imaginantem se, cum eandem puellam vidisset concumbere, super se ipsum patrasse. cfr patratio, -onis f. SCHOL.Pers.1,18; THEOD.PRISC.log.32 *patratio* (sc. *coitus*); AL 358,5 *coitum patrare* ISID.orig.9,5,3 pater autem dictus eo quod patratione peracta filium procreet. *patratio enim est rei veneriae consummatio.*

Ad sensum verbi Catullianum intelligendum cfr sensus *effutiendi*, qui apparet e loco Suetonii: SUET.Caesar [51] Ne provincialibus quidem matrimoniis abstinuisse vel hoc disticho apparet iactato aeque a militibus per Gallicum triumphum: Urbani, servate uxores: moechum calvom adducimus./ Aurum in Gallia *effutuisti*, hic sumpsisti mutuum.

Aemilius (*Emil*) Baehrens fuse explicat locum illum Catulli (CATULL.29,16, v. supra; Aemilius Baehrens, *Catulli Veronensis liber*, Lipsiae 1876, p.186: “16. *parum expatrat an parum elluatus est?* ‘expatrare’, ἄπαξ λεγόμενον (recte Doeringius cp. ‘ecfutuere’), sic Scaliger explicat ‘est scortando μασᾶσθαι, immo ἀφείδεσθαι; sed omnium linguarum felicissime germanica: verhuren; in vetusto glossario latino-arabico (adn.: revera est locus Isidori Hispalensis! v. supra): *patratio est rei veneriae consummatio*; aliae glossae ‘ἐκκρίνω ἐπὶ συνουσίας: *expatro.*’ In aliis glossis ‘*expatrat, ἐπετέλεσεν.*’ Hoc si ad libidinem, contra ad gulam spectat elluandi verbum, ut elluo, ganeo coniungit Ter.Heaut.V 4,10; cf. et Cic.p.Sest.11,26 elluo patrimonii, ibid.52,111. Ceterum ‘parum’ (= nondum satis) fortiter repetitum fortiter pronuntia.”

Foederalis Aula Iudicialis – *theod.* Bundesgerichtshof; *angl.* Federal Court, Federal High Court of Justice; *fr.* cour de cassation allemand; *hisp.* tribunal supremo federal; *ital.* corte di cassazione federale.

lāmna fictilis – *theod.* Kachel; *angl.* tile; *fr.* carreau; *hisp.* azulejo, baldosa; *ital.* mattonella, piastrella. cfr He. 295.

*lāophorum, -ī n. *theod.* Bus; *angl.* bus; *fr.* bus; *hisp.* autobús; *ital.* autobus.
cfr He.101, s.v. Autobus: laophorum, -ī n.

malluvium, -iī n. – *theod.* Handwaschbecken; *angl.* wash hand basin; *fr.* lavabo; *hisp.* lavamanos; *ital.* lavabo, lavandino, lavaggio delle mani.
malluvium, -ii n. FEST.161 a 17.

*nēpiagōgium, -īī n. – *theod. Kindergarten; angl. kindergarten, playschool, preschool; fr. jardin d'enfant; hisp. guardería, jardín de infancia; ital. asilo infantile.*
He.308 s.v. [Eichenseer, Latinitas Viva, Pars lexicalis, Saarbrücken 1981, p.29]

pelvis familiārica – *theod. Toilettenschüssel; angl. toilet bowl, toilet pan; fr. bol de toilette; hisp. inodoro; ital. tazza del water.* – cfr sella familiarica – *theod. Klosett.*

pervivō, -ere, -vīxī *theod. weiterleben.* cfr OLD 1365 s.v. “to go on living. Etsi peruiuo usque ad summam aetatem, tamen breue spatium est perferundi quae minitas mihi PL.Capt.742; Mede...cuius aditum expectans pervixi usque adhuc Acc.trag.417; - (*w. pred.adj.*) (puella) PERDUXIT VIRGO CIL 12.743.”

pyelus, -ī m. – *theod. Badewanne; angl. bathtub; fr. baignoire; hisp. bañera; ital. vasca da bagno.*
PLAUTUS Stichus 568 Ibo lautum in pyelum, ibi fovebo senectutem meam.

redivivus, -a, -um – *theod. gebraucht; angl. second-hand; fr. d'occasion; hisp. usado, de segunda mano; ital. usato.*
cfr OLD p.1592 s.v. rediuius: “Re-used, second-hand...nullo lapide rediuiuo CIC.Ver.1.147; quasi quicquam rediuiui ex opere illo tolleretur ac non totum opus ex rediuiuis constitueretur 1.148...”

serra *alōpecūrīna – *theod. Fuchsschwanz(säge); angl. tenon saw, crosscut saw; fr. (scie) égoïne; hisp. serrucho; ital. sarracco.*
cfr Memoirs of Literature: Containing a Large Account of Many Valuable Books. Vol.VIII, London 1722, p.255: Rapunculus alopecurinus.

*subintrōductor, -ōris m. (hominum) *theod. – theod. Schlepper, Schleuser; angl. (brit.) facilitator (of illegal entry/ migration), somebody who smuggles people across borders); fr. trafiquant, passeur; hisp. traficante; ital. trafficante.* cfr subintroducor mercium = *Schmuggler*, *angl. smuggler.* cfr Letters and memorials of state: in the reigns of Queen Mary... London 1746, tom.2, p.588: Gallia, E. Leicester, etc. Letter 158. Robert Earl of Leicester to Mr. Secretary Coke: “... On Saturday last, Mr. Girauld, *subintroducor* of Ambassadors came to me, with an Excuse that the King was to goe to Versailles, and desired me to have Patience for 3 or 4 dayes, till his Returne”. – cfr Georges, Ausführliche lateinisch-deutsches Handwörterbuch, tom.II, col.2856, s.v. **subintrōducō**: “...insgeheim einführen, Augustin.epist.78,3. Hieron.epist.112.6. Vulg.Galat.2,4. – übr., fälschlich einführen, einschmuggeln, quartam in trinitate personam, Augustin.epist.219,1“.

subligar, -āris n. – *theod. Unterhose, Slip; angl. brief; fr. slip; hisp. calzoncillos; ital. mutande*
s.v. subligar, -āris n. [MART.3,87,4 ; He.575 s.v. Unterhose, kurze]

*toechocollēma, -atis n. – *theod. Plakat; angl. poster, placard; fr. affiche; hisp. cartel; ital. cartello.*
He. 424, s.v. Plakat: “...*toechocollēma, -atis n. [Eichenseer, Vox Latina 84,474...]“.

**VOCABULA VERSIONIS LATINAE, C.T. »FELICITAS«
RARIORA ET RECENTIORA COLLEGIT
NICOLAUS GROSS**

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

VOCABULA VESTIARIA (III)

ex Orbe Picto pentaglotto excerpta et Latinê reddita

CORBEIL, Jean-Claude/ARCHAMBAULT, Ariane: PONS Bildwörterbuch Deutsch-Englisch-Französisch-Spanisch-Italienisch. Stuttgart etc. (Ernst Klett Sprachen) 2003.

In hōc Orbe Picto mirabili 35.000 (triginta quinque milia) notionum imaginibus sunt illustrata et quinque linguis Europaeis denominata: Theodiscâ et Anglicâ et Francogallicâ et Hispanicâ et Italicâ. Nos autem coepimus addere vocabula Latina, quorum hōc loco praebemus partem earum sextam, quae spectant ad res domesticas (VII. DOMESTICA). Provinciae rerum, quarum imagines et vocabula in Klettiani Orbis Picti paginis 920 (nongentis viginti) inveniuntur, sunt hae quae sequuntur:

I.ASTRONOMIA – II. TERRA – III.REGNUM PLANTARUM – IV.REGNUM ANIMALIUM – V.HOMO – VI.NUTRIMENTA ET INSTRUMENTA COQUINARIA – VII.DOMESTICA – VIII.AUTURGIA ET HORTICULTURA – IX.VESTIMENTA – X.INSTRUMENTA PERSONALIA – XI.ARS ET ARCHITECTURA – XII.COMMUNICATIO ET INSTRUMENTA GRAPHEICA – XIII.TRANSPORTUS ET VEHICULA – XIV.ENERGIA – XV.SCIENTIAE – XVI.ATHLETICA ET LUDICRA.

Babae, quanta copia! quanta ubertas! quanta multiplicitas! Qui Orbis Pictus etiam lexicographis Latinitatis recentioris est aurifodina et cornu copiae. Nam iidem vocabulis linguarum, praesertim Romanicarum, in eodem indicatis usi saepe perfacile inveniunt vocabulum Latinissimum. En cara Lectrix, care Lector, habeas partem vestiariam huius enchiridii singularis alteram vocabulis Latinis ditificatam. Faveas, quaeso, operi nostro laborioso.

Nicolaus Groß

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

Theodisce	Anglice	Francogallice	Hispanice	Italice	LATINE
p.347 Wasch- und Pfleagesymbole	fabric care symbols	symboles d'entretien des tissus	símbolos del cuidado de los tejidos	simboli delle istruzioni sui tessuti	symbola tēlās tractandī
Waschen	washing	lavage	lavado	lavaggio	lavātīō, -ōnis f.
nicht waschen	do not wash	ne pas laver	no lavar	non lavare	Nē lavātō
Handwäsche, handwarme	handwash in lukewarm water	laver à la main a l'eau tiède	lavar a mano con agua tibia	lavare a la mano in acqua tiepida	Manū lavātō in aquā tepidā
Maschinenwäsche, Schonwaschgang, 40 Grad	machine wash in lukewarm water at a gentle setting/ reduced agitation	laver à la machine à l'eau tiède avec agitation réduite	lavar a máquina con agua tibia en el ciclo para ropa delicada	lavare in lavatrice in acqua tiepida e velocità ridotta	Māchinā lavātō in aquā tepidā et velōcitāte minōre
Maschinenwäsche, Schonwaschgang, 60 Grad	machine wash in warm water at a gentle setting/ reduced agitation	laver à la machine à l'eau chaude avec agitation réduite	lavar a máquina con agua caliente en el ciclo para ropa delicada	lavare in lavatrice in acqua calda e velocità ridotta	Māchinā lavātō in aquā calidā et vēlōcitāte minōre
Maschinenwäsche, Normalwaschgang, 60 Grad	machine wash in warm water at a normal setting	laver à la machine à l'eau chaude avec agitation normale	lavar a máquina con agua caliente en el ciclo normal	lavare in lavatrice in acqua calda e velocità normale	Māchinā lavātō in aquā calidā et vēlōcitāte normālī
Maschinenwäsche, Normalwaschgang, 95 Grad	machine wash in hot water at a normal setting	laver à la machine à l'eau très chaude avec agitation normale	lavar en lavadora con agua muy caliente en el ciclo normal	lavare in lavatrice in acqua molto calda e velocità normale	Māchinā lavato in aquā calidā et vēlōcitāte nōrmālī
Chlorbleiche nicht möglich	do not use chlorine bleach	ne pas utiliser de chlorure décolorant	no blanquear con cloro	non candeggiare	Nē dēcolōratō chlōrō
Chlorbleiche möglich	use chlorine bleach as directed	utiliser un chlorure décolorant suivant les indications	blanquear con cloro, siguiendo las indicaciones	usare il candeggiante secondo le istruzioni	Chlōrō dēcolōratō secundum praecepta
Trocknen	drying	séchage	secado	asciugatura	siccātīō, -ōnis f.
zum Trocknen hängen	hang to dry	suspendre pour sécher	colgar al aire libre después de escurrir	appendere per asciugare	Ad siccandum suspenditō
zum Trocknen legen	dry flat	sécher à plat	secar extendido sobre una toalla después de escurrir	dispendere per asciugare	Ad siccandum dēpōnitō
nicht in die Trockenmaschine geben	do not tumble dry	ne pas sécher par culbutage	no secar en sacadora mecánica	non centrifugare	Nē *centrifugātō
bei mittlerer Temperatur in den Wäschetrockner geben	tumble dry at medium temperature	sécher par culbutage à moyenne température	secar en secadora a temperatura media	centrifugare a temperatura media	*Centrifugatō cum temperātūrā mediā
bei niedriger Temperatur in den Wäschetrockner geben	tumble dry at low temperature	sécher par culbutage à basse température	secar en secadora a temperatura baja	centrifugare a bassa temperatura	*Centrifugatō cum temperātūrā parvā
tropfnass hängen	drip dry	suspendre pour sécher sans essorer	secar sin escurrir	appendere senza strizzare	Suspenditō rem inexpressam. [cfr CELS. Spongiam exprimere. cfr <i>in-expressus</i> , a, um (in <i>u. exprimo</i>), Schol. Lucan. 3, 415. Hege. 5, 45, 13.]
Bügeln	ironing	repassage	planchado	stiratura	lēvigātīō, -ōnis f.
nicht bügeln	do not iron	ne pas repasser	no planchar	non stirare	Nē lēvigātō.
bei niedriger Temperatur bügeln	iron at low setting	repasser à basse température	usar plancha tibia	stirare a bassa temperatura	Lēvigātō temperātūrā parvā.
bei mittlerer Temperatur bügeln	iron at medium setting	repasser à moyenne température	usar plancha caliente	stirare a media temperatura	Lēvigātō temperātūrā mediā.

bei hoher Temperatur bügeln	iron at high setting	repasser à basse température	usar plancha muy caliente	stirare ad alta temperatura	Lēvigātō temperātūrā māgnā.
p.348 Herrenkleidung	men's clothing	vêtement d'homme	ropa de hombre	abbigliamento maschile	vestīmenta virīlia
Jackett und Weste	jackets	veston et veste	chaquetas y chalecos	giacchi e gilè	*iaccula et colobium
Zweireiher	double-breasted jacket	veston croisé	chaqueta cruzada	giacca a doppiopetto	*iaccula *biseriāta <i>(res contraria: *uniseriata)</i>
Kragen	collar	col	cueillo	collo	collāre, -is n.
steigendes Revers	peaked lapel	revers à cran aigu	solapa puntiaguda	revers a punta	revīmentum acūtum [1.GLOSS:II,174,34; FRONTO laud. Fumi p.211,21 N.]
Ärmel	sleeve	manche	manga	manica	manica, -ae f.
Billettasche	outside ticket pocket	poche-ticket	bolsillo del cambio	taschino con aletta	sacculus tesserārius
aufgesetzte Tasche	patch pocket	poche plaquée	bolsillo de parche	tasca applicata	sacculus impositicius
Klappe	flap	rabat	solapa	aletta	valvula, -ae f.
Brustleistentasche	breast welt pocket	pochette	bolsillo de ojal	taschino tagliato con aletta	sacculus pectorālis
Futter	lining	doublure	forro	fodera	*subsumentum, -ī n.
seitlicher Rückenschlitz	side back vent	fente latérale	abertura trasera lateral	spacco laterale	scissūra dorso-laterālis
Weste	waistcoat	gilet	chaleco	gilè	colobium, -īī n.
Vorderseite	front	devant	delantero	davanti	pars frontālis
Leistentasche	welt pocket	poche gilet	bolsillo de ribete	tasca interna con aletta	sacculus patagīātus
Rückenspange	adjustable waist tab	tirant de réglage	trinchia	cinturino regolabile	fībula rēgulābilis
Teilungsnah	seaming	découpe	costura	cucitura	sūtūra, -ae f.
Patte	welt	patte	ribete	aletta	patagīum, -īī n.
Futter	lining	doublure	forro	fodera	*subsumentum, -ī n.
V-Ausschnitt	V-neck	encolure en V	cueillo en V	scollo a V	capitium cuneātum
Einreiher	single-breasted jacket	veste droite	chaqueta recta	giacca a un petto	iacca *ūniseriāta
Revers	lapel	revers	solapa	revers	revīmentum, -ī n. [GLOSS:II,174,34; FRONTO laud. Fumi p.211,21 N.]
Vorderseite	front	devant	delantero	davanti	pars frontālis
Klappentasche	flap pocket	poche tiroir	bolsillo con cartera	tasca profilata con aletta	sacculus *valvulātus

Einstecktuch	pocket handkerchief	pochette	pañuelo de bolsillo	fazzoletto da taschino	pannulus impositicius
Futter	lining	doublure	forro	fodera	*subsumentum, -ī n
Crochetwinkel	notch	cran	muesca	dente	*crēna, -ae f.
Ärmel	sleeve	manche	manga	Manica	manica, -ae f.
Rückenmittelschlitz	centre back vent	fente médiane	abertura trasera central	spacco centrale	scissūra media
Rücken	back	dos	espalda	dietro	dorsum, -ī n.
p.349 Hemd	shirt	chemise	camisa	camicia	camisia, -ae f.
Kragen	collar	col	cuello	colletto	collāre, -is n.
eingesetzter Ärmel	set-in sleeve	manche montée	manga empotrada	manica a giro	manica impositicia
Brusttasche	breast pocket	poche poitrine	bolsillo superior	tasca applicata con aletta	sacculus pectorālis
Knopfleiste	button facing	patte de boutonnage	tirilla	cannoncino	patagium *botōniātum
Ärmelschlitz	pointed tab end	patte capucin	abertura con tirilla	profilo dello spacco	scissūra manicae
Manschette	cuff	poignet	puño	polsino	+maniculārium, -ī n. [BLAISE 560 a http://www.koeblergerhard.de/wikiling_1/node/1366657]
Sattel	yoke	empiècement	canesú	sprone	iugum, -ī n.
Kragenspitze	collar point	pointe de col	punta del cuello	punta del colletto	apex collāris
Vorderseite	front	devant	delantero	davanti	pars frontālis
Knopf	button	bouton	botón	bottone	botō, -ōnis m.
Schoß	shirttail	pan	faldón de la camisa	lembo della camicia	limbus camisiae
Button-Down-Kragen	buttondown collar	col pointes boutonnées	cuello con botones	collo-button-down	collāre botōniātum
Krawattenschal	cravat	ascot	corbata inglesa	lavallière	fōcāle anglicum
Fliege	bow tie	nœud papillon	pajarita	papillon	fōcāle *papiliōnāceum [cfr bot. Panaeolus papilionaceus]
Kragenstäbchen	collar stiffener	baleine de col	ballena	tendicollo	*tenticollārium, -ī n. [cfr tentipellium FEST.364 b16]
gespreizter Kragen	spread collar	col italien	cuello italiano	collo a camicia	collāre Italiānum

Krawatte	necktie	cravate	corbata	cravatta	fōcāle , -is n.
Vorderteil	front apron	pan avant	faldón delantero	lembo anteriore	pars anterior
Bindeteil	neck end	tour de cou	contorno del cuello	annodatura	pars *nōdālis
Endteil	rear apron	pan arrière	faldón trasero	lembo posteriore	pars posterior
Futter	lining	doublure	forro	fodera	*subsumentum , -ī n
Schleife, Schleife	loop	passant	presilla	passante	ānsa , -ae f. [CELS.6,18,8 B] ¹
Verziehhaut	slip-steached seam	couture médiane	costura invisible	cucitura a sottopunto	sūtūra invīsibilis
p.350 Hose	trousers	pantalon	pantalones	pantaloni	brācae , -arum f.pl.
Bundverlängerung	waistband extension	patte boutonnée	trabilla de la pretina	abbottonatura della cintura	lacinia cīnctūrālis
einfache Falte	knife pleat	pli plat	pinza	piega piatta	plica plānior
Hosenschlitz	fly	braguette	bragueta	patta	scissūra brācārum
Gürtelschleife	belt loop	passant	trabilla	passante	ānsa¹ zōnae
Flügel tasche	front top pocket	poche cavalière	bolsillo delantero	tasca anteriore	sacculus anterior
Hosenbund	waistband	ceinture montée	pretina	cintura	cīnctūra , -ae f.
Bügefalte	crease	pli	raya	piega	plica altior
Aufschlag	turn-up	revers	vuelta	risvolto	revīmentum , -ī n. [GLOSS:II,174,34; FRONTO laud. Fumi p.211,21 N.]
Gesäßtasche	back pocket	poche-revolver	bolsillo trasero	tasca posteriore	sacculus posterior
Klips	brace clip	pince	pinza	fermaglio	*fibicula , -ae f.
Hosenträger	braces	bretelles	tirantes	bretelle	habēnae brācārum
Gummiband	elastic webbing	bande élastique	banda elástica	tessuto elastico	taenia elastica
Versteller	adjustment slide	coulisse	corredera de ajuste	corsore	*aptāculum , -ī n.

¹ cfr OLD p.137, s.v. ansa 2 b **a loop**...(on a bandage) panniculus quadratus...qui ad duo capita duas **ansas** habet...CELS. 6,18,8 B. – cfr CELSUS 6,18,8 A Condyloma autem est tuberculum, quod ex quadam inflammatione nasci solet... B ...Vinculum autem ei loco linteolum aut panniculus quadratus est, qui ad duo capita duas **ansas**, ad latera duo totidem fascias habet... cfr transl. Spencer (London 1977, to.II, p.283): “A condyloma is a small tumour due to inflammation of some kind...B ...But the binder for this part is a square of linen or woollen cloth, which has **a loop** at each of two adjacent angles and a tape at each of the two opposite ones...” –

Lederstrippe	leather end	patte	lengüeta de cuero	laccio di pelle	furca coriācea
Knopflasche	button loop	boutonnière	presilla	asola	ānsa *botōniāta
Gürtel	belt	ceinture	cinturón	cintura	zōna, -ae f.; cingulum, -ī n.
Zier-Steppnaht	top stitching	surpiqûre	pespunte	impuntura	sūtūra ōrnātīva
Gürtelband	panel	croute de cuir	cuero	fascia di cuoio	fascia coriācea
Dorn	tongue	ardillon	pasador	ardiglione	spīna, -ae f.
Gürtelschnalle	buckle	boucle	hebilla	fibbia	fībula, -ae f.
Gürtelspitze	tip	pointe	punta	punta	apex zōnae
gestanztes Loch	punch hole	cran	ojete	foro	forāmen, -inis n. (perpunctum)
Gürtelschlaufe	belt loop	passant	trabilla	passante	ānsa cingulī
p.351 Unterwäsche	underwear	sous-vêtements	ropa interior	biancheria intima	vestīmenta interiōra
Trägerhemd, Unterhemd	vest	maillot de corps	camiseta	canottiera	subūcula, -ae f.; interula, -ae f.
Halsausschnitt	neckhole	encolure	cuello	scollo	capitium, -īī n. [cfr Georges, Ausf. Lat.-Dt. Hwb., tom.I, col.980, s.v. II): "die Öffnung oben in der Tunika, durch die der Kopf gesteckt wurde, HIER.ep.64,14 ; VULG.exod.28,32 eqs."]
Armausschnitt	armhole	emmanchure	sisia	scalfo	forāmen brachiāle
lange Unterhose	longs johns	caleçon long	calzoncillos largos	mutandoni	feminālia, -ium n.pl., [SUET.Aug.82,1] femorālia, -ium n.pl. [THEOD.PRISC :1,12]
Hemd hose	combinations	combinaison	pijama de una pieza	combinazione	vestis *combīnātīva [2. cfr Izquierdo, Pharus Scientiarum, Lyon 1659, tom.II, p.354, disp.29, q.4 n.133: intellectus ... combinativus]
Slip	briefs	slip	calzoncillos	mutande	subligar, -āris n. [MART.3,87,4 ; He.575 s.v. Unterhose, kurze]
Bündchen	waistband	ceinture élastique	pretina elástica	Elastico	cīnctūra elastica
Schlitz	fly	braguette	bragueta	apertura	scissūra, -ae f.
elastischer Beinausschnitt	elasticized leg opening	jambe élastique	piema elástica	scambatura elasticizzata	forāmen femoris elasticum

Schritt	crotch	entrejambe	entrepiera	cavallo	interfemineum , -ei n., [APUL.apol.33 ;34] ¹ intérfemus , -oris n. [GLOSS.II,368,16]
Minislip	mini briefs	minislip	slip	slip	subligar minus
Boxershorts	boxer shorts	caleçon	calzoncillos	boxer	subligar pugilātōrium [PLAUT.rud.721]
Socken	socks	chaussettes	calcetines	calze	impilia , -ōrum n.pl. [PLIN.nat.19,32]
Kniestrumpf	knee-length sock	mi-bas	calcetín largo ejecutivo	calzino lungo	tibiāle *genuāle [1.SUET.Aug.82,1 ; PAUL.dig.49,16,14,§1 ; 2.zool. Kempnyella genualis; med. Gyrus genualis]
Wadenstrumpf	mid-calf length sock	chaussette	calcetín a media pantorrilla	calzerotto	tibiāle *sūrāle [med. Nervus suralis]
Bein	leg	jambe	pierna	gamba	crūs , crūris n.
Ferse	heel	talon	talón	calcagno	calx , calcis f.
Sohle	sole	semelle	planta	soletta	planta , -ae f.
Gerades Rippenbündchen	straight-up ribbed top	bord-côte	tirilla elástica	bordo elastico	ōra elastica
Fuß	foot	pied	empeine	piede	pēs , pedis m.
Knöchelsocke	ankle sock	mi-chaussette	calcetín corto	cappelletto	impilium tālāre

¹ cfr OLD p.943, s.v. interfeminium: “**the part of the body between the thighs**. ...**interfeminium** tegat ...femoris obiectu APUL.apol.33; 34; (pl.) gnatus artiuit suae matri **interfeminea** fortiter NOV.com.41 (cj.)”. – cfr Apuleius, De magia. Eingeleitet, übersetzt und mit interpretierenden Essays versehen von Jürgen Hammerstaedt, Peter Habermehl, Francesca Lamberti, Adolf M. Ritter und Peter Schenk. Darmstadt (WBG) 2002, p.116,118.: APUL.apol.33,7 sed enim feminal nullo pacto repperiens munditer dicere ad mea scripta confugit et quodam libro meo legit: ‘**interfemineum** tegat et femoris obiectu et palmae velamento’ ...id., p.117, 119: ...als er aber das weibliche Organ auf keine Weise anständig auszudrücken fand, nahm er Zuflucht zu meinen Schriften und las in einem meiner Bücher: „sie bedecke de **Zwischenschenkelbereich** teils durch Vorhalten des Schenkels teils durch Verhüllung mit der Handfläche.“ id. , p.118, 34,3: cedo enim, si ego de Veneris statua nihil dixissem neque **interfemineum** nominassem, quibus tandem verbis accusasses crimen illud tam stultitiae quam linguae tuae congruens?...id., p.119, 34,3: “.Denn sag mir, wenn ich über die Venusstatue nichts gesagt und den **Zwischenschenkelbereich** nicht genannt hätte, mit welchen Worten hättest du denn jene Beschuldigung eingereicht, die ebenso deiner Torheit wie deinem Sprachvermögen entspricht?“

Haec vocabula vestiaria
excerpsit et in Latinum convertit

Nicolaus Groß
LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

(Pars quarta vestiaria sequetur)

Recitator

Fabula romanica
quam theodiscê scripsit
Bernhard Schlink

in Latinum convertit
Nikolaus Groß

Editio prima
in domo editoriâ, quae appellatur
LEO LATINUS

Senden in oppido Bavarïæ Suebicæ
a. 2012

Hic liber habet 291 (ducentas nonaginta unam) paginas. Versioni fabulae completae adiunctum est glossarium abundantissimum, quod continet 91 (nonaginta unam) paginas. Liber constat 45 € (quadraginta quinque euronibus) et directê per epistulam electronicam mandari potest a domo editoriâ, quae appellatur LEO LATINUS: SPQR@LEOLATINUS.COM Libri numerus internationalis est ISBN 978-3-938905-32-6. TOLLE LEGE !

CORRIGENDA ET SUPPLENDA

EL 80, p.34: nomen foraminis calcei, per quod ducitur corrigia:

Schnürloch, Öse – angl. eyelet tab – fr. garant – hisp. oreja – ital. lunetta

ānsa calceī (non: foramen corrigiae)

cfr Georges, Ausführliches Latein-deutsches Handwörterbuch, 14.ed. Hannover 1976, col.454 s.v. ansa: „...ansa crepidae, die Öse am Rande der Schuhsohlen, durch die die Bindriemen gezogen wurden, Tibull. u. Plin.: ansae caligarum, Schol.luwen...“

cfr TIBULL.carm.1,8,13sq. frustra iam vestes, frustra mutantur amictûs/ **ansa**que compressos colligat arta pedês.

cfr PLIN.nat.35,84sq. Apelli fuit alioqui perpetua consuetudo numquam tam occupatum diem agendi, ut non lineam ducendo exerceret artem, quod ab eo in proverbium venit. Îdem perfecta opera proponebat in pergulâ transeuntibus atque, ipse post tabulam latens, vitia, quae notarentur, auscultabat, volgum diligentiozem iudicem quam se praeferens. Feruntque reprehensum a sutore, quod in crepidis unâ pauciores intus fecisset **ansas**; eodem postero die superbo emendatione pristinae admonitionis cavillante circa crus, indignatum (sc. Apellem) prospexisse denuntiantem, ne supra crepidam sutor iudicaret, quod et ipsum in proverbium abiit.

cfr Roderich König / Gerhard Winkler (ed. & transl.): C. PLINIUS SECUNDUS d. Ä., Naturkunde, Lateinisch-Deutsch, Buch XXXV Farben, Malerei, Plastik. Darmstadt (WBG) 1978, p.67: „...Man berichtet, ein Schuster habe getadelt, daß er an den Schuhen auf der Innenseite **eine Öse** zu wenig angebracht habe...“

**HANC EPISTULAM LEONINAM
OCTOGESIMAM PRIMAM**

SENDEN IN OPPIDULO BAVARIAE SUEBICAE PERFECIT

Die Iovis, d.11 m.Sept. a.2014

Nicolaus Groß

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>